

KRIMINOLÓGIA MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: kriminológia (Criminology)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
- szakképzettség: okleveles kriminológus
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Criminologist

3. Képzési terület: jogi

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a társadalomtudomány képzési területéről a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, a szociális munka, a szociálpedagógia, a bölcsészettudomány képzési területéről a pszichológia, az államtudományi képzési területéről a bűnügyi igazgatási, az igazságügyi igazgatási, a rendészeti igazgatási, a büntetés-végrehajtási nevelő alapképzési szak.

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a pedagógus képzési területéről a pedagógia, a gyógypedagógia, a társadalomtudomány képzési területéről a kulturális antropológia, a nemzetközi tanulmányok, a nemzetközi kapcsolatok, az államtudományi képzési területéről az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező, a nemzetközi igazgatási, védelmi igazgatási alapképzési szak.

4.3. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: elmélet-orientált (60-70 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja jogi és társadalomtudományi felkészültséggel, interdiszciplináris ismeretekkel rendelkező kriminológus szakemberek képzése, akik képesek a bűnelkövetők társadalmi integrációját, illetve az áldozatsegítést szolgáló, felsőfokú végzettséget igénylő munkakörök betöltésére, a kriminálpolitika részterületein (büntetőpolitika, bűnmegelőzés, áldozati politika és a bűnözés elleni nemzetközi fellépés) a jogállami követelményeknek megfelelő és a társadalmi integrációt szolgáló döntéshozói, irányítási, tervezési, szervezési, elemzői, szakértői feladatok elvégzésére, valamint a bűnözés, annak megjelenési formái, a bűnelkövetővé, illetve

áldozattá válás, bűnmegelőzés és a büntető igazságszolgáltatás működésének kutatására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kriminológus

a) tudása

- Ismeri a magyar alkotmányos jogrendszer alapjait.
- Ismeri a magyar igazságszolgáltatási rendszert, különös tekintettel a hagyományos büntető igazságszolgáltatásra és a helyreállító igazságszolgáltatásra.
- Ismeri a globális társadalmi, politikai és jogi folyamatokat, melyek hozzásegítik a szakmailag adekvát válaszok megadásához egy-egy jelenség kapcsán.
- Ismeri a társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának mechanizmusait, melyek elengedhetetlenek a deviáns problémák kezelése folyamán.
- Ismeri az emberi és az állampolgári jogokat, valamint a védelmüket és érvényesülésüket szolgáló hazai és nemzetközi intézményrendszert, a nemzetközi szervezeteknek (különösen: az Egyesült Nemzetek Szervezete, Európa Tanács, Európai Unió) a bűnözés visszaszorítását, megelőzését szolgáló tevékenységét és intézményes eszközeit.
- Ismeri az integrált társadalomtudományi, statisztikai és tudományos kutatási módszereket, különös tekintettel a kriminológiában gyakorta használt kvalitatív és kvantitatív módszerekre.
- Felismeri a bűnözés jelenségével és a kontroll intézményeivel kapcsolatos etikai dilemmákat, új kihívásokat.

b) képességei

- Képes a kriminológiai ismeretek alkalmazására a pártfogó felügyelői, az áldozatsegítői, a bűnmegelőzési és a büntetés-végrehajtási intézményrendszerben, a gyermek- és ifjúságvédelem intézményeiben, mediátorként a büntetőeljárásban és a bűnmegelőzésben, továbbá a személy- és vagyonvédelmi vállalkozásokban, valamint civil bűnmegelőzési programokban.
- Képes a bűnüldözés, a büntető igazságszolgáltatás, a bűnmegelőzés és az áldozatsegítés intézményei közötti, jogállami követelményeknek megfelelő együttműködés tervezésére és kivitelezésére.
- Képes az integrált ismeretei alkalmazására a bűnözéssel kapcsolatos szakpolitikák végrehajtása során.
- Képes a kriminálpolitika egyes részterületein a jogállami követelményeknek megfelelő és a társadalmi integrációt szolgáló tervezés, döntés előkészítés és szakmai koncepciók, programok kidolgozására.
- Alkalmas a kriminálpolitikai stratégiák, koncepciók, kriminálpolitikai tárgyú jogszabálytervezetek, stratégiák, programok és jogszabályok tekintetében szaktanácsadásra és véleményezésére.
- Képes a bűnözés és részjelenségei elemzésére, értelmezésére, törvényszerűségeinek, társadalmi összefüggéseinek feltárására.
- Képes a büntető igazságszolgáltatási rendszer és egyes intézményei működésének elemzésére, a büntető igazságszolgáltatás és kriminalitás jellemzői közötti összefüggések vizsgálatára.
- Képes a kriminálstatisztikai adatok értékelésére.
- Képes viktimizációs kutatások lefolytatására.
- Képes kriminálpolitikai döntések és bűnmegelőzési programok értékelő vizsgálatára.
- Képes az etikai, jogállami és hatékonysági szempontoknak egyaránt megfelelő problémamegoldásra.

- Képes kriminológiai kutatási eredmények és ismeretek nyilvánosság előtti szakszerű kommunikációjára.
- Képes megalapozott helyzetelemzésre és probléma-felismerésre.

c) attitűdje

- Elkötelezett a segítő szakmákban szükséges objektivitás, diszkrimináció-mentesség, tolerancia és humánus iránt.
- Innovatív és rugalmas problémakezelés, valamint kritikai attitűd jellemzi, mely során használja az erőszakmentes kommunikációs, továbbá alapvető tárgyalástechnikai és mediációs ismereteit.
- Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre.
- Kész folytonos, önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.
- Igénye van a tudományos megközelítések értelmezésére, az újabb kriminológiai elméletek gyakorlati átültetésére.
- Tiszteli a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.
- Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztethetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel.
- Elutasítja a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot, a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségeket.
- Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika és a gazdaság területén dolgozó szakértőkkel, hiszen tisztában van azzal, hogy a bűnmegelőzés és a bűnüldözés terén sikereket csak széleskörű együttműködés keretében tud megvalósítani.
- Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.
- Nyitott a mediációra, konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.
- Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.
- Ismeri az általános, valamint szakmai etikai normákat.
- Motivált a bűnelkövetővé válás kockázati tényezőinek vizsgálatára.

d) autonómiája és felelőssége

- Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a kriminológusi szakma értékeinek fejlesztése érdekében.
- Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.
- Értékelkötelezett módon használja a szakmai érdekérvényesítés eszközeit.
- Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során, hangsúlyosan a hátrányos helyzetű ügyfelekkel való kapcsolattartás során.
- Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a kriminológus végzettségéből fakadó rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.
- Segít a munkamegosztás kialakításában, működtetésében.
- Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.
- Képes az önálló szakmai álláspont kialakítására, beépítve a releváns kriminológiai elméleteket és kriminálpolitikai megközelítéseket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai ismeretek

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- kriminológiai alapismeretek [társadalomtudományi műveltséget megalapozó ismeretek, kriminológiai irányzatok, a társadalmi struktúra, a deviancia (a bűnözés, a bűnözés társadalmi reprodukciója), az egyetemes és a magyar kriminológia története, alkalmazott kriminológiai és kutatási módszertani ismeretek] 19-25 kredit;

- kriminológiai szakmai ismeretek (alkotmányjog, közigazgatás jog, családjog, jogszociológia, gyermekjog, gyámügy, kriminálpszichológia, szociálpolitika, rendészet, kriminálpolitika, büntetőjog, büntető-eljárásjog, büntető igazságszolgáltatás, a bűnözés tendenciái, az emberi jogok, szabálysértési jog, viktimológia, a helyreállító igazságszolgáltatás elméleti és gyakorlati kérdései a kriminálpolitikában, szakkriminológiai, pönológiai és büntetés-végrehajtási ismeretek) 45-55 kredit.

9.1.2. A választható specializációkat is figyelembe véve a fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatásának működése, a családszociológia és szocializáció, a családon belüli erőszak fontosabb jellemzői és okai, az addiktológiai, gender (nem) és bűnözés, a kisebbségsszociológia és romológia, a közpolitikai ismeretek, a pártfogó felügyelet, az áldozatsegítés, a bűnmegelőzés elmélete és gyakorlata, a szubkultúrák, a kulturális konfliktusok, a gyermekvédelem és reszocializáció, a bűnözés elleni fellépés nemzetközi szervezetei (ENSZ, Európa Tanács, Európai Unió), a kommunikáció területein szerzhető speciális ismeret.

A választható ismeretek kreditaránya a diplomamunkával együtt 27-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

- A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

- A szakmai gyakorlat az első két félév követelményeinek teljesítését követően a bűnözéskontroll egyes intézményeinek (pártfogói szolgálat, áldozatsegítés, közvetítői eljárás, bűnmegelőzés, büntetés-végrehajtás, speciális gyermekvédelem) tevékenységében való közreműködésből álló 200 órás szakmai munka, feladatterv alapján, tanszéki koordinációval, tereptanárok közreműködésével. A szakmai gyakorlat helyszíne lehet minden olyan állami, önkormányzati vagy nem állami (NGO) hatóság, intézmény vagy szervezet, amely bűnözési kontroll feladatokat lát el. A hallgató - az intézmény döntése alapján - a gyakorlatnak legfeljebb az ötven százalékát teljesítheti saját munkahelyén.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépéshez az alapképzési tanulmányok alapján az alábbi három területről legalább két területen 10-10 kredit, a 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén, a korábbi tanulmányok alapján az alábbi legalább két területről összesen legalább 30 kredit szükséges:

- jogtudományi és igazgatási ismeretek;

- társadalomtudományi ismeretek (szociológia, társadalmi tanulmányok, politológia, pszichológia, kulturális antropológia);
- szociális és pedagógiai ismeretek (szociális munka, szociálpedagógia, gyógypedagógia).